

ÉRDEKES KÍSÉRLET A FŐVÁROSI VIGADÓBAN

Vissza akarják állítani a Liszt Ferenc korabeli nézőteret
Idegen karmesterrel, „titkos” hangverseny keretében
tegnap akusztikai próbát tartottak

A Vigadóban tegnap nagy-
érdekességű kísérlet zajlott le.
Aki a délutáni órákban ide
betévedt, ugyancsak törhette
a fejét azon, hogy az öreg
Redoutban micsoda titokzatos
hangversenyt tartanak.

A pódiumot sem találtuk a
helyén — átkerült a jobb-
oldalra a karzat alá és a kar-
mesterei emelvényen az utóbbi
időkben sokat szereplő Hans

Swarowskit pillanthattuk meg,
aki elfogadható magyar-
sággal adott utasításokat a
Székesfővárosi Zenekarnak.

A széksorokat is megbabo-
názta valaki, eredeti helyük-
ről elszöktek és az új pódium
felé sorakoztak fel. A széke-
ken fejkendő nének, gyerekek
tömege. Egyébként izgatóit
sürgés-forgás, tandeszközös,
mérícskélés.

nézősereg foglalhatott helyet.

Természetesen azóta is év-
tizedeken keresztül számos fé-
nyes hangverseny publikuma
sietett fel lázas izgalommal a
pompás lépcsőházban a tük-
rös-fényes bálterembe. A vi-
lágnagyságok serege fordult
meg itt még az utóbbi évek-
ben is.

Miért van szükség az átcsoportosításra?

— Mi az átcsoportosítás cél-
szerősége voltaképpen? —
kérdeztük Rékai igazgatót.

— A nézőteret közelebb
visszük a produkcióhoz —
hangzik a válasz —, a kister-
meket bekapcsoljuk a fő-
terembe és emellett nem is
az a legelső szempont, hogy
a nézőhelyek számát szapo-
rítsuk, hanem az, hogy min-
denki résztvehessen a művé-
szi élvezetben és hogy min-
denkinek ülőhelye legyen.
Azt akarjuk, hogy aki eljön,
ne érezze rosszul magát és ne
vesztésük el őt a hangverse-
nyek számára.

— Hány néző volt akkor
— tesszük fel a kérdést —,
amikor Mengelberg vagy
Furtwängler vezényelt s ami-
kor minden jegyet eladták?
— 1420.

— És mennyi nézőhely lesz
akkor, ha, mint látjuk, az ed-
digi művészöltözőben is né-
zőkét helyeznek el?
— 1800.

Meghallgatjuk a «Pillangó-
kisasszony»-t a volt művész-
öltözőből. Nem hangzik rossz-
szul. Csak az oszlopokra gya-
nakszunk.

— Az oszlopok mögött nem
lesz szék — hangzik a meg-
nyugtató.

Felvetjük a kérdést, miért
nem rendeznek szívesen nagy
vendéghangversenyt a Műve-
lődés Házában?

Azért, jegyzi meg egy
szakértő, mert az a tapaszta-
lat, hogy ott hangversenyen
nem szívesen vesznek páholyt
és ez azután alaposan keresz-
tülhúzza a nagy költséggel
operáló rendezők számításait.

Nem kétséges, hogy a Vi-
gadó nézőterének sorsa sok-
 ezer embert érdekel. A kér-
dést tehát jól meg kell fon-
tolni, mindenestre figyelmet
érdemel azonban az a fárado-
zás, amely a közönség érde-
keit próbálja menteni, ahe-
lyett, hogy mindjárt a hely-
áremelés kényelmes eszközé-
hez fordulna.

Mi történt a Vigadóban?

A rejtély egyre sűrűbb lett
a titokzatos szeánsz körül.
Míg végre Rékai Miklós hang-
versenyigazgató elmondotta
nekünk, hogy nagyarányú kí-
sérletről van szó, amelynek
célja, hogy a Vigadót vissza-
állítsák abba a formába,
amint az Liszt Ferenc idejé-
ben volt!

Elő is vett az akitatáskájá-
ból egy régi-régi tervrajzot,
amelyen nagy betűkkel ez a
felírás állott:

„Populáris felállítás.”

Ezen a tervrajzon a kister-
mek beleolvadtak a nagyte-
rembe és most felmerült az a
terv, hogy az öreg Redoutot

régi formájában állítsák vissza.

Felmerülhetnek azonban
akusztikai kifogások is és
ezért elhatározták, felkérlik a
Székesfővárosi Zenekart, hogy
a képtár kertjében tartani
szokott nyári hangverseny
próbáját kivételesen ne a
kertben, hanem itt tartásuk
meg, hogy a szakértők meg-
tudják ítélni: akusztikai szem-
pontból kerestülvihető-e az
új megoldás.

Hogy a hatás megfelelő le-
gyen, közönségről is kellett
gondoskodni. Ennek kulissza-
titkára is könnyen rájöhet-
tünk, az egyik nagyvállalati
alkalmazottai vonultak ki és
töltötték meg a széksorokat.

Amikor Liszt és Wagner egy estén léptek fel

Eleinte furcsállották a dol-
got — a zene ugyanis mind-
untalan megszakadt, amíg
Swarowski karmester elintézte
nézeteltéréseit a zenekarral —
később azonban, a Carmen
egyik részleténél, amelyet a
mai hangversenyt szereplői
adtak elő, megfélekedtek
néma szerepükről, lelkes
tapsviharban adták kifejezést
tetszésüknek.

A Vigadó hatalmas román-
mór stílusú épülete 1859 és
1865 között épült Feszli Fri-
gyes tervei szerint, kétféle
hékekorona költséggel. Hatal-
mas homlokzata, impozáns
arkádjai már a főváros képé-
nek jellegzetes nevezetességei
közé tartoznak.

A pazar fényű hatalmas bál-
teremről, amely a nagyhang-
versenytermül szolgál már
évtizedek óta, a mérnökök ki-
számították, hogy hosszúsága
31.60, szélessége 18.96 és ma-
gassága 20.22 méter.

Ebben a teremben szerepelt
Wagner Richard és Liszt Fe-
renc az 1875 március 10-én
megtartott ünnepi hangverse-
nyen. A Vigadó nagyterme ez-
úttal zsúfolásig megtelt. Elő-
szőr Liszt: Strassbourgi ha-
fangok kerültek sorra, majd
ezt követte Beethoven esz-
dúr zongorahangversenye,
Liszt Ferenc előadásában.

E számok után a közönség
hatalmas tapsviharban tört ki
és percekig ünnepelte Liszt
Ferencet. Nagy ovációval fo-
gadták Wagnert is, akinek
a Wagner Egyesület nevében
Mihalowich Ödön koszorút
nyújtott át.

— Fogadd a Wagner Egye-
sület részéről a babérkoszorút,
mint jelvényét ama dicsőség-
nek, amelyet lángeszűd ki-
dívott s amely örökké koro-
názni fogja homlokodat.

Az egykorú németnyelvű
színlapról kiderül, hogy ezen
a nevezetes estén a számozott
helyekért öt, tíz, tizenöt és
húsz forintot fizetett a közö-
ség, a páholy ötven forintba

került. A legolcsóbb beme-
tet két pengőforinttal kellett
megváltani.

Sauer Emil és más világnagyságok

Ez a hangverseny egy szer-
dai napon zajlott le és itt lé-
pett fel először ugyancsak egy
szerdai napon, 1891 január
28-án Sauer Emil. A zenekart
Erkel Sándor vezényelte és
pontosan ötven év múlva
Sauer itt mondott búcsút
örökre a budapesti közönség-
nek.

A Vigadóban búcsúzott el a
közönségtől a nagy bayreuthi
magyar karmester, Richter
János, aki nemzetiszínházi
működésének befejezése után
itt adott búcsúhangversenyt.
Ez alkalommal fellépett az
akkor már világhírű Rubin-
stein Antal és közreműködött
a Nemzeti Színház zenekara
is.

Azon a régi tervrajzon, melyet
tegnap megtekintettünk
a nagyteremben, 1246 főnyi